

Uudistuneen RDA:n käyttöönotto

10.4.2024 Talonmiehen tuokio

Marja-Liisa Seppälä, Kuvailusääntöpalvelu

Uusi versio käyttöön

- RDA-kuvailusäännöistä on julkaistu (ja suomennettu) uusi versio:
 - Uudistuneet RDA-kuvailusäännöt: [RDA Toolkit](#)
- Kansalliskirjaston [Kuvailusääntöpalvelu](#) ja muut kuvailuun liittyvät palvelut (mm. [Melinda](#) ja [Kansallisbibliografia](#)) sekä [kuvailun kansalliset asiantuntijaryhmät](#) suosittelevat uudistuneiden RDA-kuvailusääntöjen käyttöönottoa **vuoden 2025 alussa** samanaikaisesti kaikissa suomalaisissa kirjastoissa

Siirtymä

- Vuoden 2024 aikana päivitetään uudistuneen RDA:n mukaiseksi
 - [MARC 21 -pohjaiset RDA-sovellusohjeet](#)
 - [Metatietosanaston](#) termit ja rakenne (osittain)
- Uutta RDA Toolkit -versiota käytetään samalla kansallisen lisenssin tunnuksella ja salasanalla kuin alkuperäistä RDA Toolkit -versiota:
 - Kansalliskirjaston kustantaman kansallisen lisenssin tunnuksen/salasanan saa käyttöönsä Kuvailusääntöpalvelusta (kuvailusaannot-posti@helsinki.fi)

Muutoksen hyödyt

- Uudistuneeseen RDA Toolkitiin siirrytään, sillä
 - alkuperäinen RDA Toolkit on vanhentunut: sitä ei ole päivitetty vuoden 2017 jälkeen
 - alkuperäinen RDA Toolkit poistuu verkosta lähivuosina
 - muut RDA-maat ovat siirtymässä uuteen versioon.
- Ajantasaisia RDA-kuvailusääntöjä tarvitaan
 - MARC 21 -sovellusohjeiden ja Metatietosanaston pohjaksi
 - metatiedon laadun ylläpitämiseksi
 - metatiedon kansallisen yhteistuotannon mahdollistamiseksi
 - muissa maissa tuotettujen ajantasaisten RDA-tietueiden poimimiseksi
 - tuotantoympäristön (mm. tietomallin) kehittämiseksi linkitetyn datan mukaiseksi
 - tiedonhaun toiminnallisuuksien parantamiseksi.

Muutokset nyt ja tulevaisuudessa

- MARC 21 -formaattilla kuvailtaessa
 - Uusia kenttiä, esim. kenttä 387 Edustavan ekspression ominaisuudet
 - Uusia termejä käyttöön, esim. laajennussuunnitelman (kenttä 335) termi *staattinen suunnitelma*
 - Muutokset pieniä: takautuvia konversioita ei välttämättä tarvita
- MARC 21 -formaatin seuraajaan (esim. BIBFRAMEen) siirryttäessä 2020-luvun aikana
 - RDA:n uusi versio käyttöön täysimääräisenä, esim. aggregaattien (koostemaisten aineistojen) tai diakronisten teosten (jatkuvien aineistojen) uudenlainen kuvailu

Tukea muutokseen

- RDA-kuvailusääntöjen tuki
 - [esittelevät koulutukset](#)
 - palveluposti: kuvailusaannot-posti@helsinki.fi
 - [RDA-verkkosivut](#)
- MARC 21 -formaatin tuki
 - [verkkosivut](#)
 - palveluposti: marc-posti@helsinki.fi
- Kuvailevan metatiedon asiantuntijaryhmän (Kumean)
 - [sovellusohje](#)
 - yhteystieto: kumea-posti@helsinki.fi
- [Metatietosanasto](#)
 - yhteystieto: met-sanasto@helsinki.fi
- Melinda-metatietovarannon
 - [verkkosivut](#)
 - palveluposti: melinda-posti@helsinki.fi

kansalliskirjasto.fi

Marja-Liisa Seppälä

RDA-vastaava